

Võlanõustamisteenus

JUHEND

Võlanõustamisteenus on kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on võlgnevuse talutavaks muutmine või selle likvideerimine ja uute võlgnevuste tekkimise vältimine toimetulekuvõime parandamise kaudu ning muude võlgnevusega seotud probleemide lahendamine.

Võlanõustamisteenuse raames loetakse võlgnevuseks olukorda, kus isikule on esitatud nõue täita võlaõiguslikust suhtest või seadusest tulenev sissenõutavaks muutunud rahaline kohustus, mida isik ei ole võimeline iseseisvalt täitma.

Statistilise aruande „Võlanõustamisteenus“ esitavad kõik kohaliku omavalitsuse üksused, kus on korraldatud teenuse osutamine, olenemata sellest, kas teenuse osutamine toimub kohaliku omavalitsuse üksuses kohapeal või on teenuse saamine korraldatud väljaspool omavalitsust.

1. Võlgnevusprobleemidega kohaliku omavalitsuse üksusesse pöördunud isikud (aruandeaasta jooksul)

Veerg 1 – näidatakse kohaliku omavalitsuse üksusesse võlgnevusprobleemidega pöördunud isikute arv ühekordselt.

Veerg 2 – näidatakse isikud, kellele osutati võlanõustamisteenust nende elukohajärgses kohaliku omavalitsuse üksuses sotsiaaltöötaja või kellegi teise spetsialisti poolt, kellel on läbitud vähemalt võlanõustaja täienduskoolitus.

Veerg 3 – näidatakse isikud, kes suunati kohaliku omavalitsuse üksuse poolt korraldatud võlanõustamisteenusele.

2. Teenust kasutanud isikud võlanõustamisteenusele pöördumise peamise põhjuse järgi, osutatud teenustundide maht ja kulutused teenuse osutamiseks (aruandeaasta jooksul)

Veerg 1 – näidatakse võlanõustamisteenust kasutanud isikute arv kokku, ühekordselt. Selle arvutab programm – aruande koostaja seda ei täida.

Veerud 2–7 – näidatakse teenust kasutanud isikud vastavalt **peamisele** probleemile, millega abivajavad isikud võlanõustaja poole pöördusid.

Veerg 7 – kõik teised probleemid, mida ei ole eespool loetletud (nt maksuvõlg, krediitkaardi võlg, trahvid, viivised, elatisraha, käendus).

Veerg 8 – näidatakse võlanõustaja poolt osutatud teenustundide maht. Siin arvestatakse kogu tundide arv, mis kulus võlanõustajal abivajava isikuga otsesel suhtlemisel, võimalike sobivamate lahenduste leidmisel ja muudeks konkreetse juhtumiga seotud tegevusteks.

Veerg 9 – näidatakse kõik teenuse osutamisega seotud kulutused.

Veerg 10 – arvestuslik kulu ühe teenustunni kohta. Selle arvutab programm – aruande koostaja seda ei täida.

3. Teenust kasutanud isikud sotsiaalse seisundi järgi (aruandeaasta jooksul)

Veerg 1 – näidatakse teenust kasutanud isikute arv kokku, sõltumata sellest, kas abi osutati kohaliku omavalitsuse üksuses või väljaspool kohaliku omavalitsuse üksust asuva võlanõustaja juures. Selle arvutab programm – aruande koostaja seda ei täida.

Veerud 2–10 – näidatakse teenust kasutanute sotsiaalne seisund. Isik näidatakse tema peamise sotsiaalse seisundi järgi (nt 65-aastane inimene näidatakse vanaduspensionärina ka siis, kui ta töötab).

Veerg 2 – näidatakse isikud, kes:

- 1) töötavad ja saavad selle eest tasu kas palgatöötajana, ettevõtjana või vabakutselisena;
- 2) töötavad otsese tasuta pereettevõttes või oma talus;
- 3) ajutiselt ei tööta.

Mittetöötamise ajutise iseloomu peamine kriteerium on formaalse töösuhte säilimine tööandjaga (ettevõtja puhul ettevõtte säilimine). Ajutise mittetöötamise põhjus võib olla näiteks puhkus, haigus, täiendus- või ümberõpe, streik jne

Veerg 3 – näidatakse rasedus- ja sünnituspuhkusel viibivad isikud (vastavalt puhkuseseadusele ja ravikindlustusseadusele) ja lapsehoolduspuhkusel viibivad isikud (lapse ema või isa kuni lapse kolme-aastaseks saamiseni või lapse hooldaja, kui ema või isa kumbki seda puhkust ei kasuta).

Veerg 4 – kodused. Siia alla kuulub mittetöötav ja mitteõppiv tööeline isik, kes on tegev eeskätt oma majapidamises, mitte väljaspool seda ega otsi tööd. Siia loetakse ka väikelastega kodusolijad, kes eelnevalt ei töötanud ning puudega isiku või vanuri hooldajad, kes hooldamiskohustuse tõttu ei tööta.

Veerud 5–6 – näidatakse Eesti Töötukassas registreeritud töötud.

Registreeritud töötu on isik vanuses 16-aastat kuni vanaduspensioniiga, kes on töötuna arvele võetud Töötukassas ja otsib tööd.

Veerg 5 – näidatakse töötuskindlustushüvitist saavad ja töötu toetust saavad isikud.

Veerg 6 – näidatakse isikud, kes on Töötukassas arvele võetud, kuid ei ole õigustatud saama töötutoetust ega hüvitist, sh pikaajalised töötud.

Pikaajaline töötu on isik, kes Eesti Töötukassas töötuna arvele võtmise eelneval 12-kuulisel perioodil pole töötanud või on olnud registreeritud töötuna üle 12 kuu (16–24-aastaste noorte puhul 6 kuud)).

Veerg 7–9 – näidatakse riiklikku pensioni saavad isikud.

Veerg 7 – näidatakse isikud:

- kes on jõudnud riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud pensioniikka ning kellel on vähemalt 15 aastat tööstaaži. Siia alla kuuluvateks loetakse ka soodustingimustel vanaduspensionisaajad riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel;
- isikud, kellele on määratud ennetähtaegne vanaduspension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel.

Veerg 8 – näidatakse isikud, kellele on tervisekao tõttu määratud töövõimetus pension riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel ja töövõimetoetuse saajad töövõimetoetuse seaduse alusel.

Veerg 9 – näidatakse teised pensionisaajad (rahvapensioni, toitjakaotuspension, väljateenitud aastate pensioni saajad).

Veerg 10 – näidatakse kõik teised pöördujad, keda ei ole eespool olevas loetelus näidatud.

4. Teenust osutanud võlanõustajad ja nende erialane ettevalmistus

Andmed esitatakse kõigi teenust osutanud võlanõustajate ja nende kvalifikatsiooni kohta.

Sotsiaalhoolekande seaduse § 45 lõike 1 järgi peab võlanõustajal olema kutse seaduse alusel antud võlanõustaja kutse (veerg 2) või riiklikult tunnustatud kõrgharidus ja läbitud võlanõustaja täienduskoolitus (veerg 3).